

Om Raoul Wallenberg

De mänskliga rättigheterna, deras innebörd och betydelse, inklusive barnets rättigheter - Samhällskunskap, Årskurs 4-6

Syfte

Makten i ordet och ansvaret som vår yttrandefrihet för med sig är centrala delar i min undervisning som lärare. Att jag dessutom är lärare i de samhällsorienterande ämnena gör att jag även i mina ämnespass har starkt fokus på frågan. Olika sätt att uppmärksamma demokratis ansvar samt varierade former att presentera rätten till det fria ordet är nödvändiga för att ge eleverna verktyg att förstå innebörden.

Läraren reflekterar

Ingen får ta rätten att kränka någon annan för dennes person. Här och i många andra olika sammanhang brukar jag ta hjälp av musikvärlden för att skapa engagemang och förståelse. Att Madonna är en fantastisk underhållare och banbrytande artist är nyhet för få. Yttrandefrihet och artistiskt nyskapande har följt hennes framgångsrika och långa karriär. Att i mitt klassrum introducera henne som sagoförfattare är det få som kan föreställa sig. Boken Herr Peabodys äpplen av Madonna, som för övrigt är dedicerad till världens alla lärare, har för mig blivit en trogen följeslagare i klassrummet sedan den utgavs 2003.

Metod – om "kuben"

Min skola är en *Kuben-skola* läsåret 2017/2018. Det betyder att vi är del av Raoul Wallenberg Academys projekt [Kuben](#). Delar av upplägget går att göra även om läraren och klassen inte deltar i detta projekt. Det går ju att skapa "lokala" kuber på en skola där exempelvis varje klass ansvarar för var sin kub (=mänsklig rättighet). Kuberna handlar om mänskliga rättigheter, barnkonventionen, diskrimineringsgrunderna och vår värdegrund.

Jag börjar med att högläsa Madonna bok. En saga blir alltid en bra början på en lektion oavsett ålder på eleverna. Är eleverna äldre, som mina högstadielärover är, så blir diskussionen som följer alltid analytisk och full av intressanta kopplingar till värdegrundsfrågor.

Därefter följer en utflykt i Stockholms City med eleverna. Vi ska se förra årets kubenskolors utställning i Kungsträdgården. Plötsligt finns där ett minnesmonument över Raoul utanför utrikesdepartementet, har det varit där förut? En vandring i staden och vi står på Raoul Wallenbergstorg, har det alltid funnits där?

Samarbete med samhället

Vi bjuder in gäster till skolan. En officer kommer och berättar om Försvarsmaktens roll i vårt rättssystem. En advokat kommer till oss och berättar om sin roll i rättskedjan. Polisen gör besök, vilken roll har de i vår demokrati? Vid ett tillfälle är koncentrationen i klassrummet så påtaglig att den nästan är greppbar. Eleverna förstår och tar till sig innehållet på ett sätt som jag inte tror varit möjligt om inte Kuben stått där på gården.

Tankar inför utställningen

Tiden börjar närma sig utställning. Vi behöver börja tänka på hur vi ska fylla vår kub? Vad ska vi göra med alla dessa diskussioner, möten och upplevelser som passerat under läsåret? Hur ska vi förmedla det vi lärt under året till de som besöker vår kub när vi lämnar den ifrån oss till nästa skola? Vad kan vara viktigare än att lära av historien och samla den kunskapen i en kub för att sprida vår kunskap till andra?

När vi lämnat samhällskunskapsdelen som inledde läsåret så går vi över till historia. Det är tid för revolutioner och upptäckter. Hur har dessa bidragit till möjligheten för en rättvis och opartisk rättegång 2018? Vilka möjligheter hade Marie- Antoinette 1789 till en rättvis rättegång?

Samhällskunskap övergår i etik när Minnesdagen av Förintelsen passerar. Historien om Raoul Wallenberg får helt plötsligt en ny dimension. Eleverna har hört talas om och läst lite om Förintelsen tidigare men nu gör vi en djupdykning. En hel vecka lägger vi på minnesdagen, det skrivs dikter och läses texter. Vikten av att ha kuberna på gården och höra om historien ger en enorm tyngd i undervisningen.

Byggsten på byggsten läggs i vårt Kuben- projekt.

LGR 11 Förmåga, centralt innehåll och kunskapskrav

Stora delar av SO-ämnena ryms inom ramen för ett sådant här projekt. Likaså kan ämnen som svenska, bild och musik enkelt införlivas.